

Projekt Ministerstva práce a sociálních věcí „Systémová podpora sociální práce v obcích“ reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15 017/0003527 byl realizován od ledna 2016 do dubna 2022.

Projekt byl financován z prostředků Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

Obsah projektu navazoval na Strategii sociálního začleňování 2014–2020, která identifikovala mj. jako zásadní skutečnost potřebu posilování dostupnosti sociální práce na obecních úřadech.

Autorský tým: PhDr. Melanie Zajacová, PhDr. Mgr. Jana Kolářková, Mgr. Michaela Límová, Mgr. Petra Nebeská a za projekt Bc. Jana Lepičová

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

máte v rukou karty k sociální práci na obecních úřadech, které nesou základní informace k podmínkám jejího výkonu. Mohou být návodem i při stanovování optimálních podmínek pro sociální pracovníky.

Sociální pracovníci jsou základní sociální pomocí v první linii a jejich posláním je chránit lidská práva a důstojnost. Jsou to profesionálové, kteří jsou oporou pro mnoho lidí ve velmi těžkých životních situacích.

Role sociálních pracovníků ve všech organizacích a institucích je v rámci sociální politiky klíčová.

Z hlediska sociální práce ve veřejné správě Ministerstvo práce a sociálních věcí jako věcně příslušný orgán státní správy spolupracuje s krajskými úřady, generálním ředitelstvím úřadu práce, ministerstvy, profesními spolky

sociálních pracovníků a dalšími střešními organizacemi a dlouhodobě usiluje o to, aby sociální pracovníci a sociální pracovnice měli všechny potřebné nástroje a podmínky k tomu reagovat i nadále na společenský vývoj změn, ale především na individuální potřeby, možnosti a kompetence svých klientů.

Přeji vám, abyste byli z profese sociální práce také nadšení, bavila vás a dávala vám smysl.

*PhDr. Melanie Zajacová,
vedoucí oddělení koncepce sociální práce a vzdělávání*

***Jen ti nejsilnější lidé
se stávají sociálními pracovníky.
A Vy jste jedním z nich!***

Aneta Gerlová,
<https://skvelilide.cz/>

SOCIÁLNÍ PRÁCE JE KLÍČOVÁ PROFESE

Sociální práce je klíčovou profesí při řešení nepříznivých sociálních situací a sociálním začleňování. Nachází se na průsečíku různých společenských věd a ve spektru ostatních pomáhajících profesí zaujímá výlučné postavení.

Sociální pracovníci pracují se situací klienta komplexně – umějí vhodně skloubit různá pojetí způsobů pomoci a tím přinášejí lidem v obtížné životní situaci takovou formu podpory, kterou jiné pomáhající profese nemohou nabídnout.

Definice, kterou přijala

Mezinárodní federace sociálních pracovníků:

Mezinárodní definice sociální práce (2014): „Sociální práce je na praxi založená profese a akademická disciplína, která podporuje sociální změnu a rozvoj, sociální soudržnost a zplnomocňování lidí. Pro sociální práci jsou zásadní principy sociální spravedlnosti, lidských práv, společenské zodpovědnosti a respektu k rozmanitosti. Sociální práce podporuje lidi a jejich okolí v řešení těžkých životních situací a výzev, aby se zvyšovala jejich životní pohoda. Opírá se přitom o teorie sociální práce, společenských a humanitních věd a o vlastní znalosti.“

Sociální práce je nástrojem řízení procesů na úrovni mikro praxe, tj. v oblasti podpory a pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci, na úrovni mezo praxe v oblasti koordinace, metodického vedení a řízení, a makro praxe, tedy v oblasti vytváření podmínek pro výkon sociální práce.

Sociální práce je profese, která je ze své podstaty připravena poskytnout pomoc a podporu lidem v obtížných životních situacích.

Posláním sociální práce je **chránit lidská práva a důstojnost.**

ETICKÝ RÁMEC

Sociální práce je ze své podstaty etickým oborem, klíčové hodnoty a poslání profese ukotvuje Etický kodex. Ten stanovuje základní charakteristiky profese.

Hlavní hodnoty sociální práce, na jejichž základě sociální pracovník vykonává svou profesi:

- ▶ chrání lidskou důstojnost a individualitu člověka, dbá o respektování a dodržování práv člověka, podporuje jeho autonomii a participaci;
- ▶ pracuje na základě principu rovnosti, tedy nediskriminuje z důvodu barvy pleti, původu, náboženského vyznání, etnické příslušnosti atd.;
- ▶ směřuje svou činností k vyrovnání podmínek;
- ▶ dbá o ochranu osobnosti klienta.

Součástí dobré praxe sociálních pracovníků je schopnost nepřehlédnout etické rozměry a výzvy řešené situace klienta. Etické kodexy v sociální práci obsahují obecné principy a hodnoty a také postupy k řešení etických dilemat – ve vztahu ke klientům, kolegům, společnosti i sobě samému.

Prohlášení Mezinárodní federace sociálních pracovníků o etických principech, schválené v červenci 2018, jmenuje následující globální etické principy sociální práce:

- 1. Uznání přirozené lidské důstojnosti.**
- 2. Prosazování lidských práv.**
- 3. Prosazování sociální spravedlnosti.**
- 4. Prosazování práva na sebeurčení.**
- 5. Prosazování práva na participaci.**
- 6. Respektování důvěrnosti a soukromí.**
- 7. Jednání s lidmi jako s celostními bytostmi.**
- 8. Etické využití technologií a sociálních médií.**
- 9. Profesní integrita.**

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

Sociální pracovník je profesionál, odborník, který má potřebné znalosti a dovednosti a při své práci se řídí etickými principy a hodnotami profese. Ve středu jeho zájmu stojí klient a jeho lidská důstojnost. Sociální pracovníci jsou zaměstnáni v různých organizacích a institucích napříč resorty.

Je nutné sociálním pracovníkům poskytnout oproti jiným agendám potřebný prostor, protože musejí být připraveni pomoci komukoli teď a tady, v terénu i na úradě či v organizaci.

Odbornou způsobilost a další předpoklady k výkonu povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních, u poskytovatelů zdravotních služeb, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních, stanovuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Na oblast profesního rozvoje sociálního pracovníka je nutné nahlížet nejen jako na osobní i profesionální zodpovědnost jeho samotného, ale také jako na povinnost zaměstnavatele. Důležité je, aby sociální pracovníci měli od svých organizací adekvátní podporu. Ta by neměla být činností náhodnou či jednorázovou, ale měla by se stát součástí pracovních podmínek a kultury organizace.

OSOBNOST SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA

V sociální práci je významná osobnost sociálního pracovníka. Základem je práce v souladu s hodnotovou orientací (především respekt k lidským právům a lidské důstojnosti) a dalšími profesními etickými zásadami.

Zásadní je schopnost komunikovat, navazovat vztah s klientem a směřovat k partnerství s ním.

Osobnost jako základ profesní výbavy, znalosti a dovednosti získávané během vzdělávání a prověřované v kontaktu s klienty představují „pracovní nástroje“ sociálního pracovníka, o které je třeba vědomě a celoživotně pečovat a rozvíjet je.

Vzhledem k neustále měnícím se společenským podmínkám nelze považovat jednou získané vzdělání za dostačující. Ochota a schopnost odborně růst je jedním z důležitých rysů profesionála v sociální práci.

Sociální práce je náročnou profesí, a proto se předpokládá průběžný rozvoj a prohlubování znalostí a dovedností prostřednictvím nejen dalšího vzdělávání, ale i kasuistických a metodických setkávání, supervize a prvků péče o sebe.

PROFESNÍ ROZVOJ

Profesionalita je dnes nepředstavitelná bez odpovědnosti pracovníka za proces celoživotního učení a bez jeho trvalé snahy o hledání funkčních způsobů práce s klienty.

Kromě kvalifikačního vzdělání a supervize má v tomto ohledu značný potenciál široká nabídka dalšího vzdělávání, je-li využívána cílevědomě.

Stále se rozrůstající škála přístupů a technik umožňuje organizacím i pracovníkům samotným hledat a využívat adekvátní nástroje podpory a sebepodpory.

Nezbytnou součástí výkonu profese je pro sociálního pracovníka z pohledu duševní hygieny a prevence vyhoření také schopnost aktivně trávit volný čas (přiměřená fyzická námaha, záliby...).

Protože je prakticky i fakticky nemožné vyhnout se v průběhu profesního života krizím a obtížným momentům, je pro setrvání v sociální oblasti nejen třeba prohlubovat si získanou kvalifikaci, ale udržet si nezbytné nadšení, energii. Aby bylo možné dále působit v sociální oblasti a nevytratila se získaná kvalifikace a chuť, je možné změnit zaměstnavatele, typ organizace nebo cílové skupiny.

<https://www.socialniklinika.cz/aktualne/3-konzultace-zdar-ma-0>

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Další vzdělávání sociálního pracovníka má rozvíjet poznatky a dovednosti z oboru, a to především s cílem průběžného doplňování a rozšiřování poznatků o nových metodách a přístupech k práci s klienty, včetně rozvoje ve specifických dovednostech.

Stávající právní úprava v zákoně o sociálních službách nijak nerozlišuje úroveň výkonu sociální práce a obecně zaměstnavateli ukládá zabezpečit sociálnímu pracovníkovi další vzdělávání ve stanoveném rozsahu. Tím si sociální pracovník má obnovovat, upevňovat a doplňovat kvalifikaci.

Formy dalšího vzdělávání podle tohoto zákona jsou:

- ▶ specializační vzdělávání zajišťované vysokými školami a vyššími odbornými školami navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka;
- ▶ účast v kurzech s akreditovaným programem;
- ▶ odborné stáže;
- ▶ účast na školicích akcích;
- ▶ účast na konferencích.

Cílem právní regulace je prohlubování profesního rozvoje tak, aby se rozvíjelo současně s dynamikou společenských potřeb, ve kterých se sociální práce odehrává. Přestože se podle některých autorů u některých zaměstnavatelů vyskytuje formalistický přístup k dalšímu vzdělávání, sociálním pracovníkům zákonná úprava zaručuje nárok na průběžné vzdělávání i v institucích, které považují výdaje na vzdělávání za zbytné.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uděluje akreditace podle zákona o sociálních službách, Nabídku kurzů s akreditovaným programem lze najít v Informačním systému pro agendu akreditací na akris.mpsv.cz.

SUPERVIZE

Supervize poskytuje podporu a příležitost k reflexi profesionální role. Umožňuje nahlédnout a uvědomit si rozsah a charakter vlivu sociálního pracovníka na kolegy a na klienty a další aspekty vztahu „pomáhající – klient“.

Cílem supervize je v zásadě umožnit případnou změnu profesionálního přístupu a jeho kvality, a tedy zlepšení spokojenosti klienta a zvýšení jeho kompetencí.

Nedílnou součástí supervize je i podpora sebereflexe a péče o emoční prožívání. Supervize rozvíjí komunikační dovednosti, cílí na uvědomění si vlastní profesní pozice a přínosu v pracovním kolektivu a tím i ke zlepšení efektivity práce celého týmu.

Formy supervize: individuální, skupinová, týmová.

Druhy supervize: případová, řízení.

Supervizní kontrakt (dohodu) sjednávají společně supervizor, supervidovaní a zadavatel (plátce). Dohoda musí vzniknout před začátkem společné práce a jasně vymezit, komu je supervize určena, druh a formu, délku a frekvenci supervize, jak bude probíhat a jak se bude zacházet s informacemi ze supervize (zda vznikne výstup a komu bude určený, a to včetně rozsahu předávaných informací). Kontrakt je možné v průběhu spolupráce měnit, ovšem jen pokud s tím všichni zúčastnění souhlasí.

PÉČE O SEBE

Jednou ze zásad zdravé psychohygieny je „*Být na sebe hodný*“.

Sebepéče není luxus, který je potřeba si zasloužit, ale měla by být nezbytnou součástí života. Pokud chcete druhým nabízet, musíte mít sami z čeho brát a zásoby pravidelně doplňovat.

10 tipů, jak nevypustit duši v čase, kdy jste tady pro druhé

- 1. Buďte v přítomném okamžiku.**
- 2. Pozorujte svůj dech a své myšlenky.**
- 3. Buďte k sobě laskaví.**
- 4. Jednejte, ale šetřete síly, situace může trvat velmi dlouho.**
- 5. Pečujte o své tělo i duši.**

6. Pěstujte vztahy s blízkými.

7. Dopřejte si odměnu.

8. Opřete se o fakta.

9. Hledejte oporu v týmu.

10. Máte právo na odbornou pomoc.

Převzato z <https://nevy pustdusi.cz/>

Další informace a tipy též na webu <https://www.opatruj.se/>

KLIENT VE STŘEDU ZÁJMU

Těžiště práce sociálního pracovníka je v přímé práci s klienty.

Činnosti sociální práce mají velmi různorodý charakter podle typu problematiky a území. Velký význam má práce v tzv. přirozeném prostředí klientů. Sociální poradenství naopak může čerpat z výhod, které skýtají prostory úřadu.

Sociální pracovník spolupracuje s člověkem, který se nachází ve velmi složité životní situaci, kdy neexistuje „jednoduché“ či „nalinkované“ řešení. Sociální pracovník musí znát a umět zařídit „úřední“ věci, ale také posoudit řadu souvislostí – často nestačí pouze „zařídit doklady“, ale je nutné hledat další způsoby motivace a podmínky k udržení změny. Často se jedná o hledání odpovědí na řadu otázek a volbu dostupného řešení, která s sebou nese i rizika, ačkoli ideální podpora by byla postavena jinak.

Klienti sociálních pracovníků potřebují posílit ve svých kompetencích, aby příště byli schopni obdobnou situaci lépe zvládnout. V případové práci je nutno společně s klientem pracovat tak, aby získal, udržel svoje kompetence

a ideálně získal nové kompetence. Je potřeba, aby se vyznal v počtu a úloze osob, které se podílejí na řešení jeho situace, **rozhodující úloha v kontrole nad situací zůstává vždy klientovi**. Sociální pracovníci někdy čelí neadekvátnímu očekávání, že přeberou kontrolu nad životem klientů. To je však v rozporu s principy sociální práce.

Vzhledem ke všem povinnostem je potřeba zajistit pro sociální pracovníky a jejich klienty adekvátní podmínky. Prostorové uspořádání má rovněž umožňovat důstojnou komunikaci s příchozím, která navodí pocit důvěry (výška sezení klienta a pracovníka, překážky ve vidění, společná plocha pro sdílení dokumentů apod.).

Technické a materiální podmínky a uspořádání zázemí jsou důležité i pro tvorbu záznamů o přímé práci.

SOCIÁLNÍ PRÁCE JAKO PŘENESENÁ PŮSOBNOST

Obsah výkonu státní správy je v rozsahu stanoveném **zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi** přenesen na územně samosprávné jednotky.

Jedná se o **zákonné povinnosti** uložené v oblasti sociální práce obecním úřadům obcí s rozšířenou působností nebo pověřeným obecním úřadům (dále pouze obecní úřad) a krajským úřadům. Zákon vymezuje působnost Ministerstva práce a sociálních věcí.

Účelem právní úpravy je **zajištění dostupnosti odborné pomoci každému, kdo se ocitne v nepříznivé sociální situaci** (bez dalších podmínek).

Kapacita požadavků se může proměňovat v čase a každý úřad by měl při stanovení optimálního počtu sociálních pracovníků vycházet ze znalosti území, demografické struktury, míry sociálního vyloučení i specifických lokálních podmínek. Ideálně by na každém obecním úřadu měl být zajištěn úvazek minimálně jednoho sociálního pracovníka a jeho zástupu.

Zaměstnanec musí splňovat podmínky odborné způsobilosti podle zákona o sociálních službách a z hlediska výkonu přenesené působnosti také obecnou i zvláštní zkoušku odborné způsobilosti, případně doložit uznání rovnocennosti vzdělání.

Výkon činností sociální práce ve smyslu spolupráce s klientem je vždy dobrovolný a ani není předmětem správního řízení, neboť tyto činnosti nemají mocenský (vrchnostenský), ale pečovatelský (neautoritativní) charakter.

Pro úplnost je nutné doplnit, že úřady mnohdy zaměstnávají sociální pracovníky též v samostatné působnosti či v rámci projektů hrazených z Evropského sociálního fondu – v takových případech se nejedná o výkon přenesené působnosti, ale nadstavbu nad zákonem stanovenými povinnostmi.

ZKOUŠKA ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI (ZOZ)

Vykonání zkoušky ZOZ úředníka územního samosprávného celku se vždy dokládá osvědčením o úspěšném vykonání zkoušky.

Zákon o úřednících připouští možnost nahradit vykonání úřednické zkoušky (anebo některé její části) vzděláním.

Zvláštní část zahrnuje znalosti nezbytné k výkonu správních činností stanovených vyhláškou č. 512/2002 Sb. – pro sociální pracovníky se jedná o výkon správní činnosti v sociálních službách.

Obecná část zahrnuje znalost základů veřejné správy: obecných principů organizace a činnosti veřejné správy, zákona o obcích, zákona o krajích, zákona o hlavním městě Praze a správního řádu, a schopnost aplikace těchto znalostí.

Obsah zkoušky a jeho průběžnou aktualizaci tak, aby odpovídal platnému právnímu stavu, stanovují příslušná ministerstva a ostatní ústřední správní úřady pro zvláštní část zkoušky (Ministerstvo práce a sociálních věcí) a Ministerstvo vnitra pro obecnou část zkoušky.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK JE JINÝ ÚŘEDNÍK

Pro účinnou pomoc je důležité, aby **sociální pracovník obecního úřadu svoji činnost vykonával převážně v přirozeném prostředí klientů**, v terénu.

Mezi doporučenými činnostmi lze uvést např. depistáž (aktivní vyhledávání), sociální šetření, mapování potřeb, poradenství, ale i koordinaci činností v rámci inter- a multidisciplinární spolupráce a tvorbu koncepčních a metodických materiálů.

Pokud sociální pracovník úřadu zjistí faktické potřeby konkrétního člověka či skupiny, musí konat buď sám, nebo s využitím návazných dostupných zdrojů.

Sociální pracovníci mohou poskytnout základní i odborné sociální poradenství nebo podporu a pomoc nejen (potencionálním) klientům, ale i neformálním pečovatelným, tj. lidem, kteří se sami starají o osobu blízkou. V mnoha případech je vedle intenzivní spolupráce s klientem též nutná spolupráce se sociálními pracovníky jiné instituce či zařízení a dalšími odborníky.

Výkon činností sociální práce je odlišný od většiny agend přenesené působnosti, neboť je realizován **na základě dobrovolnosti, principem je partnerský přístup a jednání sociálního pracovníka ve prospěch klienta**. Na rozdíl od jiných správních činností zde neexistuje předepsaný postup jednotlivých úkonů.

V případě sociální práce se jedná o veřejnou službu, avšak při výkonu činností sociální práce samotné se nejedná o správní činnosti mocenského charakteru dle správního řádu. Na odbornou práci s klienty se budoucí sociální pracovník systematicky připravuje již v průběhu kvalifikačního studia a své znalosti a dovednosti následně prohlubuje, upevňuje a rozvíjí v rámci dalšího vzdělávání a celoživotního učení.

PRÁVNÍ RÁMEC

- ▶ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- ▶ Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- ▶ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

- ▶ Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Vyhláška č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi
- ▶ Vyhláška č. 332/2013 Sb., o vzoru Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- ▶ Vyhláška č. 304/2012 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

PRŮKAZ SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA – ZAMĚSTNANCE OBCE/KRAJE

Průkaz zaměstnance obce/kraje zařazeného do úřadu jako sociální pracovník, kterým se prokazuje při vstupu do obydlí za účelem vykonávání činností sociální práce, obsahuje tyto náležitosti:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a titul zaměstnance;
- b) fotografie zaměstnance;
- c) označení „sociální pracovník“;
- d) označení příslušného úřadu, který průkaz vydal, otisk úředního razítka a podpis vedoucího zaměstnance;
- e) doba platnosti průkazu.

Náležitosti průkazu stanoví § 39 vyhlášky č. 505/2006 Sb. a rovněž vyhláška č. 389/2011 Sb.

Vzhledem k tomu, že vyhlášky uvádějí taxativně výčet údajů, je třeba doporučit, aby text na průkazu nebyl doplňován nad rámec těchto požadavků.

Platnost průkazu je dána dnem jeho vystavení, v případě smlouvy na dobu neurčitou bude platnost bez omezení. Pokud dojde k ukončení pracovního poměru, pak je zaměstnanec povinen průkaz vrátit zaměstnavateli. V případě, že dojde například k vystavení nového průkazu, pak je opět platnost dána dnem vydání tohoto duplikátu.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK – ZDROJ INFORMACÍ O POTŘEBÁCH

Role sociálních pracovníků na obecních úřadech je klíčová **ve smyslu nejen komplexní odborné pomoci, ale také koordinace zajištění podpory a péče lidem v nepříznivé sociální situaci**, ať už prostřednictvím infrastruktury ve vlastnictví obce, nebo prostřednictvím sociálních služeb, plánování a síťování sociálních služeb (díky znalosti území) a v důsledku tedy i v oblasti efektivity vynakládání veřejných finančních prostředků.

Jen na základě **skutečné znalosti specifik územně správního celku a reálné situace lidí v území** je možné zajistit potřebnou podporu v souladu s principem 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost).

Sociální pracovníci jsou cenným zdrojem informací o potřebách v území.

Sociální pracovník musí mít znalosti a nástroje nad rámec zařízení „běžných úředních náležitostí“ i dostatek prostoru od svého zaměstnavatele, aby kreativně hledal možnosti řešení, pohyboval se v terénu a byl v pravidelném kontaktu se svými klienty.

Rozmanitost klientů a jejich životních cest je široká, sociální pracovník nemůže zaručit „dobrý“ konec a při výkonu své profese zejména musí být současně rutinní i kreativní, neboť ne vždy jsou k dispozici nástroje, které by pomohly situaci vyřešit.

Sociální pracovník vždy usiluje o to, aby lidé (klienti) mohli žít v jejich přirozeném prostředí.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA NA OBECNÍM ÚŘADU

Úlohou sociálního pracovníka na obecním úřadu je poskytnutí odborné pomoci vč. poradenství širokému spektru osob v nepříznivé sociální situaci a jejich blízkým.

Sociální pracovníci na úřadě mají být nejbližší potřebným občanům a těmi, koho člověk či jeho rodina se svými problémy osloví.

Navenek však působí i jako úředník, a proto je z hlediska profese jeho úkolem rovněž působit důvěryhodně, že je k dispozici pro pomoc při řešení rozmanitých situací klientů připraven spolupracovat a komunikovat.

Každá obec, resp. úřad má **zajistit, aby byly dostupné a srozumitelné informace, na koho se mohou lidé v případě obtíží obrátit – kontakt na sociálního pracovníka** (letáčky, místní tiskoviny, nástěnky, internetové stránky a další).

Sociální pracovník klienta vyslechne a zjistí, jaké jsou jeho aktuální potřeby, bude naslouchat a vnímat, v čem by klient ocenil pomoc či podporu.

Důstojnost a udržení kvality života je základním principem sociální práce. Sociální pracovník respektuje přání i vůli klienta, o rozsahu podpory či pomoci rozhoduje každý klient sám.

Základem systematické spolupráce je navázání vztahu, mapování potřeb konkrétního člověka a nabídka variant vedoucích k řešení (v oblasti sociálních služeb, bydlení, zaměstnání aj.), přes pomoc s orientací v různých dávkových systémech, po konkrétní pomoc při komunikaci s dalšími úřady či organizacemi.

Sociální pracovníci jsou důležitým preventivním prvkem proti zhoršení obtíží, v identifikaci podpory, zprostředkovateli pomoci. K tomu, aby byla situace člověka zdárně vyřešena, však pouze sociální práce nestačí, když nejsou dostupné nástroje pomoci.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA NA KRAJSKÉM ÚŘADU

Role sociálních pracovníků, zaměstnanců **krajského úřadu nebo Magistrátu hlavního města Prahy** v zákonem regulovaných agendách spočívá především v koordinaci a odborném a metodickém vedení sociálních pracovníků, kteří vykonávají činnosti sociální práce obecních úřadů, a to v celém správním území. Do této agendy spadá též kontrola.

Sociální pracovníci krajských úřadů mají také pravidelně vyhodnocovat situaci ve svém území a na základě těchto poznatků a zkušeností předávat podněty ke změnám nástrojů řešení nepříznivé sociální situace jak na úrovni lokální, tak i regionální. Také mají upozorňovat na systémové nedostatky sociální ochrany osob za účelem přijetí účinných opatření na úrovni národní.

Zaměstnanci krajských úřadů – sociální pracovníci jsou rovněž zákonem oprávněni k výkonu činností sociální práce s (potencionálními) klienty.

Sociální pracovník krajského úřadu má zajistit zejména základní anebo odborné sociální poradenství a nezbytné činnosti, a po domluvě s klientem a se sociálním pracovníkem příslušného obecního úřadu jim přenechat prostor ke společnému řešení.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA NA ÚŘADU PRÁCE

Sociální pracovník úřadu práce v agendě nepojistných sociálních dávek poskytuje klientovi základní nebo odborné sociální poradenství a zjišťuje jeho potřeby za účelem zprostředkování adekvátní pomoci, která přispěje k řešení jeho nepříznivé sociální situace.

Hlavní cíle činností **sociální práce při aplikaci zákona o pomoci v hmotné nouzi** jsou snížení rizika závislosti příjemců na poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi a integrace příjemců těchto dávek do běžného života. Sociální pracovník úřadu práce může realizovat sociální šetření v odůvodněných případech s cílem pomoci k řešení klientovy situace. Následně úzce spolupracuje se sociálním pracovníkem obecního úřadu, případně se sociálním pracovníkem dostupné sociální služby. Účelem sociálního šetření však není a nemá být ověření či kontrola údajů, které osoba uvedla v žádosti o dávku.

Vzájemná spolupráce sociálních pracovníků úřadu práce a sociálních pracovníků obecních úřadů, včetně vedení **Standardizovaného záznamu sociálního pracovníka** vyplývá z kompetencí stanovených zákonem o pomoci v hmotné nouzi, zákonem o sociálních službách a zákonem o Úřadu práce ČR.

V případě **žádosti o příspěvek na péči či změnu jeho výše** zákon ukládá vykonání sociálního šetření v přirozeném prostředí žadatele (za specifických podmínek též při hospitalizaci). Záznam ze sociálního šetření je součástí, podkladem správního řízení o dávku. Sociální pracovník předává žadateli především všechny nezbytné informace k řízení a zároveň mu může nabídnout pomoc při uplatňování jeho práv v souvislosti s tímto řízením. Spolupracuje také s rodinou a blízkými osobami žadatele.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA ORGÁNU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

V sociálně-právní ochraně dětí má kurátor pro děti a mládež (kurátor) a obecně orgán sociálně-právní ochrany dětí podle zákona základní úlohu v ochraně života dítěte a jeho fyzické i psychické integrity před jejich nepřiměřeným (vážným a pravděpodobným) ohrožením. Soustředí se na vztahy v rodině dítěte, na míru uspokojení jeho fyzických, psychických i emocionálních potřeb, i na prostředí, ve kterém dítě vyrůstá. Není tedy jejich úkolem zajistit ochranu a naplňování práv všech dětí.

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí přikazuje kurátorovi pro děti a mládež postupovat při výkonu svých pravomocí s využitím metod sociální práce a postupů odpovídajícím současným vědeckým poznatkům. Jako sociální pracovník je tedy kurátor odpovědný za proces, nikoli za výsledek.

Úkoly sociálních pracovníků v sociálně-právní ochraně dětí dále spočívají v poradenských a preventivních činnostech i v dalších zákonem vymezených činnostech např. při řešení (po)rozvodové péče o děti, výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, výkonu sociálně-právní ochrany ve vztahu k cizině anebo náhradní rodinné péče.

Některé úkoly svěřené orgánu sociálně-právní ochrany dětí však spočívají v kontrole a klient je povinen je strpět. Typickým příkladem je zájem státu v oblasti dohledu na blaho/zájem nezletilých dětí v případě, že je identifikováno ohrožení dítěte. Pak se jedná o výkon přenesené působnosti mocenského charakteru, na rozdíl od principů sociální práce.

ROLE MINISTERSTVA V OBLASTI SOCIÁLNÍ PRÁCE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Ministerstvo práce a sociálních věcí jako gestor metodicky vede, řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociální práce. Prostřednictvím krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy předává obecním úřadům informace, doporučuje postupy, vydává stanoviska, zodpovídá dotazy. Obdobnou roli zastává ministerstvo také ve vztahu k Úřadu práce ČR.

Dále disponuje kompetencemi zpracovávat strategické a koncepční materiály na národní úrovni, včetně legislativních návrhů. Vykonává kontrolní činnost a rozděluje finanční prostředky.

Ministerstvo v rámci své zákonem stanovené gesce pravidelně, zpravidla jednou za měsíc, organizuje tzv. konzultační dny s metodiky sociální práce a sociální prevence krajských úřadů, na nichž dochází k vzájemnému předávání informací a zkušeností.

Průběžně dochází k předávání aktuálních informací ze strany ministerstva elektronicky, prostřednictvím webových stránek, e-mailů, datových schránek či tiskových zpráv.

Zástupci ministerstva se účastní výjezdních setkání krajských metodiků, setkání sociálních pracovníků z území celého kraje organizovaných krajskými metodiky, i návštěv jednotlivých úřadů.

Nad rámec těchto zákonem vymezených činností ministerstvo například pořádá každoročně konferenci ke Světovému dni sociální práce a při této příležitosti uděluje ocenění Gratias – sociální pracovník roku.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA V SOCIÁLNÍ SLUŽBĚ

Zákon o sociálních službách poskytovatelům všech druhů sociálních služeb ukládá jako základní činnost zajistit osobám v nepříznivé sociální situaci základní sociální poradenství, jímž přispívají k řešení nepříznivé sociální situace těchto osob. To je jeden z úkolů pro sociálního pracovníka.

Při poskytování **základního sociálního poradenství** sociální pracovník vytváří atmosféru důvěry a mj. zjišťuje přání a potřeby klienta, představuje nabídku služeb poskytovatele, jejich možnosti a podmínky, případně propojuje klienta s dalšími dostupnými zdroji (například sociální pracovník v jiné sociální službě, která lépe odpovídá přáním a potřebám klienta nebo sociální pracovník na úřadu) a institucemi.

Klíčovou činností sociálních služeb je **individuální plánování**, tzn. individualizované poskytování základních činností sociální služby, nikoli plnění životních přání klienta, která nesouvisejí s jeho nepříznivou sociální situací, kvůli které službu využívá.

Za individuální plánování, a především jeho řízení (management), je odpovědný sociální pracovník. Jeho úkolem je na základě informací od klienta vytvářet podmínky pro individualizované poskytování služby, sledovat jeho průběh a chránit důstojnost a zájmy klienta při jeho realizaci.

Sociální pracovníci by z podstaty své profese měli mít roli také v **zajišťování a hodnocení kvality služeb** – a to v podobě intervize a vzdělávání zaměstnanců, koordinačních činnostech při interním nastavování podmínek a jejich vyhodnocování i ze zpětné vazby od klientů.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA NA POMEZÍ SOCIÁLNÍCH VĚCÍ A ZDRAVOTNICTVÍ

Základní rolí sociálních pracovníků ve službách na pomezí sociálních věcí a zdravotnictví, stejně jako v širších multidisciplinárních týmech, bývá vedle rolí ve vztahu k identifikaci potřeb klienta individuální spolupráce či poradenství, především role case managera, koordinátora, ale i analytika, metodika a koncepčního pracovníka.

Jeho působení přesahuje také do komunity, spolupracuje například s rodinou a blízkými klienta nebo mobilizuje sociální zdroje za účelem změny v prostředí a vytvoření podmínek běžného života pro klienta/pacienta.

Může podpořit vznik a rozvoj svépomocných organizací pacientů nebo jejich příbuzných.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA VE VĚZEŇSTVÍ

Sociální práce s odsouzenými ve výkonu trestu odnětí svobody (věznicích) má klíčovou roli v rámci resocializačního procesu a je jedním z nejúčinnějších nástrojů prevence budoucí kriminální recidivy.

Mezi činnosti sociálního pracovníka ve věznici patří sociálně-právní poradenství, zprostředkování kontaktu s dalšími státními a nestátními organizacemi, sociálně-terapeutické činnosti (v oblasti práce, finanční gramotnosti či dluhů), sociálně-rehabilitační činnosti a pomoc např. při obstarávání osobních záležitostí (podpora při jednání s úřady, zajišťování následné péče, obnovení nebo upevňování kontaktu s rodinou a dětmi apod.).

Společně s ostatními zaměstnanci zpracovává konkrétní programy výstupního zacházení, vyhodnocuje jejich účinnost v oblasti své působnosti a navrhuje jejich změny.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA V RESORTU ŠKOLSTVÍ

Činnosti sociálního pracovníka ve školském poradenském zařízení (pedagogicko-psychologické poradně) jsou poradenství zaměřená na potřeby žáků a jejich zákonných zástupců, analytické a metodické činnosti v souvislosti se vzděláváním žáků, spolupráce v multidisciplinárním týmu ve vztahu k podpoře žáka ve vzdělávacím procesu, spolupodílení se na stanovení návrhu podpůrných opatření a spolupráce s ostatními organizacemi a institucemi.

Také v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy má sociální pracovník vedle koordinační role odpovědnost za celou sociální agendu klientů – těmi jsou především děti, spolupracuje ale také s jejich rodinnými příslušníky a s jinými institucemi a organizacemi v zájmu dítěte, a to především tak, aby byly zachovány vazby mezi dětmi a rodiči, případně širší rodinou.

ROLE SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA V RESORTU VNITRA

Cíle sociální práce je dle informací Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra možné shrnout do tří základních oblastí s tím, že způsoby a rozsah naplňování uvedených cílů se liší dle podle typu jednotlivých zařízení.

Úkolem sociálních pracovníků je podpora schopnosti adaptace klienta na nároky a podmínky situace a prostředí, zprostředkování zdrojů a služeb, a efektivní a humánní způsob podpory klienta a jeho rozvoj.

PREVENCE JAKO ZÁKLADNÍ SLOŽKA SOCIÁLNÍ PRÁCE

Cílem prevence je zamezit či snížit výskyt a pokračování rizikového chování.

Pokud by došlo k propouštění či odchodům zkušených sociálních pracovníků, mělo by to zásadní dopad na rozvoj problémů sociálně-ekonomické reality (nezaměstnanost, zadlužování, růst kriminality, růst míry recidivy...), což by v budoucnu státní rozpočet stálo mnohonásobně víc.

Z ustanovení příslušných právních norem vyplývá, že v rámci tzv. terciární prevence mají sociální pracovníci na úřadech širokou klientelu, které nabízejí odbornou pomoc, radu, podporu a zprostředkovávají další služby.

Sociální práce má mnoho specifík, jejím obsahem je podpora a pomoc postavená na dobrovolném, rovnocenném a partnerském vztahu mezi sociálním pracovníkem a klientem. Lze ji chápat jako paletu nabídek, hledání cest, zvyšování kompetencí a odstraňování překážek potřebných k tomu, aby se klient zařadil zpět do většinové společnosti.

Sociální pracovníci nabízejí každému člověku podporu šitou na míru podle individuálních potřeb.

Sociální práce ve veřejné správě má zásadní roli v prevenci a tvoří základní systém pomoci dostupné všem lidem v obtížných životních situacích.

Sociální práce je profese, kterou nelze vykazovat čísla „úspěšných“ klientů, protože jejím úkolem je člověka doprovázet na jeho vlastní cestě a nabízet mu varianty řešení.

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK ČINÍ ÚŘAD SROZUMITELNÝM A PŘÍVĚTIVÝM

Sociální pracovník sděluje velice často poměrně složité informace. Může se jednat o záležitosti plynoucí z výkonu sociální práce na úřadě, nebo například o porozumění nároku na některou z dávek sociálního zabezpečení. Porozumění může komplikovat i vypjatá životní situace.

Člověk, který dostane srozumitelné informace, může následně lépe reagovat na nabídku pomoci ze strany sociálního pracovníka. Ne každý člověk má stejné schopnosti porozumět psanému textu. Jsou osoby, které jsou oslabeny ve čtení a vnímání složitých informací.

Sociální pracovník může využít postupy zjednodušení textů určených klientům, ale i běžným občanům. Přispěje tak k naplnění požadavků evropské a národní legislativy na veřejnou správu a může být inspirací pro další oddělení úřadu.

Sdělení má být zjednodušováno nejen pro občany se zdravotním postižením, seniory, ale i pro jakékoli osoby se sníženou schopností porozumět. To může být také cizinec, který se česky teprve učí, nebo jiná osoba, jejíž mateřský jazyk není čeština.

ZÁKLADEM SOCIÁLNÍ PRÁCE JE SPOLUPRÁCE – CASE MANAGEMENT

K dosažení cílů sociální práce musí směřovat opatření, která mají reálný dopad do praxe a vytváření systémů, podmínek pro vzájemnou spolupráci a využití silných stránek všech, se kterými se člověk v problematické situaci setkává (od sociálních pracovníků, přes pedagogy až po sousedy nebo lídry komunity).

Vzájemné propojování a spolupráce jsou základem sociální práce.

Práce s okolím klienta, oslovení a aktivizace blízkých a důležitých osob nebo zapojení příslušné instituce, patří k základním způsobům práce sociálního pracovníka.

Cílem **koordinované spolupráce v rámci případu (case management)** je zamezit duplicitě pomoci, nekoordinovanému a neefektivnímu čerpání služeb a péče, a naopak využít možností, které skýtá komunita. Principem je zaměření na potřeby a zdravé stránky klienta, uchování a rozvíjení jeho kompetencí, vzájemná důvěra, plánování a vyhodnocování, orientace na zdroje.

Sociální pracovník koordinuje služby, které jsou klientovi poskytovány a dbá o zapojení klienta do všech fází procesu. Sociální pracovník tedy ke case managementu přistupuje tak, že jednak pracuje přímo s klientem (např. motivace, zmocňování) a zároveň řídí proces spolupráce s dalšími osobami a subjekty.

U spolupráce s dalšími aktéry je nutno rozlišit síťování – při něm sociální pracovník uvádí skutečnosti týkající se klientů pouze v obecné rovině bez užití osobních dat.

Je-li k řešení situace klienta potřeba jednat s jinou osobou nebo institucí, je důležité dojednat podmínky spolupráce přímo s klientem, včetně jeho přítomnosti v případě společného jednání.

DATABÁZE SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Prostřednictvím registrace do Databáze sociálních pracovníků se připojíte do tvorby mapy, která sdružuje sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách.

Registrace do aplikace Databáze je na dobrovolné bázi a umožňuje **vytvoření sítě dostupných sociálních pracovníků** a pracovníků v sociálních službách.

<https://www.mpsv.cz/web/cz/databaze-socialnich-pracovniku-a-pracovniku-v-socialnich-sluzbach->

Tento prostor tedy umožňuje lépe vyhledávat dostupné služby pro potenciální klienty. Dále lze mapu využít v rámci oborové spolupráce, neboť prostřednictvím seznamu můžete snadno, flexibilně a dostupně vytvořit spolupracující síť napříč celou Českou republikou. Lépe tak můžete vyhledat své kolegy ve stejné oblasti, se kterými můžete navázat spolupráci v rámci výkonu sociální práce.

V případě, že se chcete zaregistrovat, je nezbytné se přihlásit prostřednictvím Identity občana či datové schránky. Databázi provozuje a data spravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí.

MLČENLIVOST A NAKLÁDÁNÍ S OSOBNÍMI ÚDAJI

Spolupráce klienta se sociálním pracovníkem je dobrovolná. Jelikož povinnost dokumentace sociální práce vyplývá ze zákona, není k ní potřeba výslovný souhlas klienta. Jedná se tedy o prvek kultury každého úřadu, jaké vytváří podmínky pro komunikaci s klienty a zacházení s jejich údaji.

Souhlas klienta ale zákon vyžaduje při jakémkoliv předávání citlivých či osobních informací dalším subjektům, a to i v rámci daného úřadu – jiným odborům, oddělením, představitelům obce.

V případě, že by sociální pracovník předával informace v nepřítomnosti klienta, pak je nutné jednat na základě výslovného požadavku klienta a toto jeho souhlasné vyjádření mít zaznamenáno, samozřejmě včetně písemného záznamu o předání informací. Výjimkou je zákonná povinnost informace poskytnout – například oznámení z podezření trestného činu apod.

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů má širší konsekvence, jež souvisejí nejen s předáváním informací dalším subjektům o klientech, ale také ochranu osobních údajů například při zpracování pomocné analogové evidence (tudíž sociální pracovník nemůže mít uloženu např. kopii občanského průkazu, nebo na titulní straně písemné evidence mít uvedené citlivé údaje o klientovi).

STANDARDIZOVANÝ ZÁZNAM SOCIÁLNÍHO PRACOVNÍKA

Zákonem je stanovena povinnost vedení záznamů o výkonu činností sociální práce ve **Standardizovaném záznamu sociálního pracovníka (SZSP)**.

Programová podpora pro vedení SZSP je součástí aplikace OKnouze/OKslužby.

Přístup do SZSP mají pouze sociální pracovníci obecního úřadu, kteří vykonávají sociální práci v přenesené působnosti, sociální pracovníci krajských úřadů, a sociální pracovníci Úřadu práce ČR vykonávající sociální práci v rámci pomoci v hmotné nouzi.

Neanonymní (běžný) SZSP je veden osobě, pro kterou jsou zadány všechny identifikační údaje potřebné pro přidělení identifikátoru klienta (IK) MPSV. Tzn., že osoba je vyhledána v Kontrolním registru klientů MPSV (KRK) nebo je do KRK

nově zaevidována. Neanonymní SZSP se zakládá i pro cizince, kterému není přiděleno rodné číslo. Pokud úřad nezná potřebné identifikační údaje, lze pro takového klienta evidovat anonymní SZSP.

V případech sociální práce není nutné uvádět ze strany klienta souhlas se zpracováním údajů, neboť sám o sobě je souhlas zahrnut v podobě individuální spolupráce sociálního pracovníka a klienta.

Sociální pracovníci jsou ze zákona povinni používat SZSP jako nástroj k zaznamenávání spolupráce se všemi klienty a k předávání informací se sociálními pracovníky dalších úřadů. Pomocná analogová evidence (poznámky, fotokopie aj., které nelze skenovat do SZSP) je vedena dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě.

Do SZSP nemá oprávnění vstupovat nikdo kromě sociálního pracovníka, tj. ani jeho nadřízený, pokud není sociální pracovník. Pro potřeby kontrolních orgánů či nadřízených pracovníků je možné si vyžádat pouze anonymizovaný výpis ze SZSP.

V (MPSV) 26-01 ROČNÍ VÝKAZ O SOCIÁLNÍ PRÁCI

Účelem statistického zjišťování o sociální práci je získání údajů o rozsahu a intenzitě sociální práce na obecních a krajských úřadech. Údaje jsou využívány pro výkon státní správy (pro tvorbu právních předpisů).

Charakteristika zjišťovaných ukazatelů:

- ▶ počet klientů sociálních pracovníků;
- ▶ počet klientů propuštěných z výkonu trestu a ze školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy;
- ▶ počet sociálních pracovníků.

Statistické zjišťování se provádí formou výkazu, elektronickým sběrem dat. Použitá metoda: vyčerpávající zjišťování.

Statistické zjišťování probíhá každoročně, s termínem do 15. února.

Výsledky jsou zveřejňovány ve Statistické ročence z oblasti práce a sociálních věcí vydávané Ministerstvem práce a sociálních věcí.

<https://www.mpsv.cz/statisticka-rocenka>

DOTACE NA VÝKON ČINNOSTÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE

Dotační titul podle zákona o sociálních službách již existuje od roku 2015 a **jeho účelem je podpora sociální práce**, resp. sociálních pracovníků, tj. poskytnutí finančních prostředků nad rámec objemu peněz obcí, krajů a hl. m. Prahy z příspěvku na výkon státní správy či rozpočtového určení daní.

Nicméně z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí tak, jak je dotační titul v současnosti konstruován, nemají být hrazeny plně veškeré náklady.

Z účelové neinvestiční dotace Příspěvek na výkon sociální práce je možné hradit výdaje, které přímo souvisejí s úkoly a povinnostmi v rámci výkonu přenesené působnosti.

Je obecným zájmem, aby obce zaměstnávaly dobré a zkušené sociální pracovníky, které mj. dobře platově ohodnotí.

Z dotace na sociální práci mohou být hrazeny:

- ▶ osobní náklady;
- ▶ náklady na cesty zaměstnanců;
- ▶ výpočetní technika a příslušenství;
- ▶ mobilní telefony, tablety, SOS zařízení;
- ▶ osobní ochranné pracovní prostředky;
- ▶ odborná literatura a odborný tisk;
- ▶ vzdělávací programy s akreditací Ministerstva práce a sociálních věcí určené sociálním pracovníkům;
- ▶ supervize.

<https://www.mpsv.cz/web/cz/dotace-na-socialni-praci>

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Součástí práce sociálních pracovníků je i psaní (publikování) textů o své práci, mj. s cílem ovlivnit, co se o sociální práci bude zveřejňovat.

Je nanejvýš žádoucí rozvíjet dovednost písemného vyjádření a pravidelně publikovat.

Jaké jsou možnosti publikovat?

- ▶ Oborová a jiná odborná periodika (Listy sociální práce, Veřejná správa, Sociální služby, aj.)
- ▶ Recenzované publikace (Sociální práce/Sociálna práca – akademická část, Fórum sociální práce)
- ▶ Sociální práce/Sociálna práca – publicisticko-praktická část (online)
- ▶ Webové stránky zaměstnavatele, zřizovatele (obec, město, kraj, poskytovatel sociální služby aj.)
- ▶ Jiné webové stránky (www.socialninovinky.cz)
- ▶ Regionální noviny
- ▶ Tzv. life-style magazíny a tzv. korporátní média – noviny, deníky

SVĚTOVÝ DEN SOCIÁLNÍ PRÁCE

Světový den sociální práce byl poprvé vyhlášen v roce 1983 Mezinárodní federací sociálních pracovníků (IFSW).

Připadá vždy na třetí úterý v měsíci březnu a jeho cílem je vyzdvižení sociální práce, jejích přínosů pro celou společnost jak na regionální úrovni, tak na národní úrovni, a v neposlední řadě poděkování všem sociálním pracovníkům a pracovnícím.

Každý rok nese i ústřední téma. Mezinárodní federace sociálních pracovníků při této příležitosti vydává plakáty, které jsou k dispozici na jejich webových stránkách ve více jazykových verzích.

<https://www.ifsw.org/>

Světový den sociální práce je věnovaný sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách. Jim všem patří velké uznání a respekt.

Ministerstvo práce a sociálních věcí při příležitosti světového dne sociální práce pořádá každoročně konferenci a také spouští kampaň **Srdce pro sociální pracovníky**.

Pokud chcete alespoň symbolicky poděkovat sociálním pracovnícím a pracovníkům, vystříhněte si srdce a nalepte si ho viditelně na okna, případně na dveře!

Srdce k vystřížení naleznete na webových stránkách a sociálních sítích Ministerstva práce a sociálních věcí.

Fotku SRDCE sdílejte na sociálních sítích s hashtagem:

[#srdceprosocialnipracovniky](#)

[#srdcepropracovnikyvsocialnichsluzbach](#)

[#SrdceSocialnimSluzbam](#)

OCENĚNÍ GRATIAS – SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK ROKU

Ministerstvo práce a sociálních věcí každoročně oceňuje vybrané zástupce profese sociální práce.

Název ocenění „Gratias“ symbolizuje poděkování sociálním pracovníkům za jejich každodenní a profesionálně odváděnou, vysoce odbornou a velmi náročnou práci.

Ocenění je udělováno ve všech oblastech působení sociálních pracovníků, a to v rámci kategorií:

- ▶ veřejná správa (ministerstva, úřady práce, obecní a krajské úřady, uprchlická zařízení);
- ▶ sociální služby (poradenství, prevence, péče);
- ▶ zdravotnická zařízení;
- ▶ vězeňství, školy a školská zařízení;
- ▶ významný přínos v oblasti sociální práce.

Nominace může zasílat kdokoli (rodinní příslušníci, přátelé, kolegové, nadřízení či podřízení zaměstnanci). Každý nominující může zaslat pouze jednu nominaci.

Nominační formulář zveřejňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí na svých webových stránkách.

V první fázi procesu navrhovatel vyplní základní informace o sobě a nominovaném a zdůvodní svůj návrh nominace. V další fázi jsou osloveni nominovaní s žádostí o doplnění informací o sobě. Výběr oceněných sociálních pracovníků provádí hodnotící komise složená ze zástupců Ministerstva práce a sociálních věcí a odborníků z oblasti sociální práce.

Vybraní sociální pracovníci jsou oceňováni na konferenci pořádané ministerstvem při příležitosti Světového dne sociální práce – ocenění je podpořeno předáním plakety a písemným stvrzením získání ocenění.

Prostor pro vlastní myšlenky

